

MIEJSKA
BIBLIOTEKA
PUBLICZNA
w Olsztynie

2019

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ

**Sprawozdanie merytoryczne
Miejskiej Biblioteki Publicznej
za rok 2019**

SIEĆ BIBLIOTECZNA

I. Sieć biblioteczna.

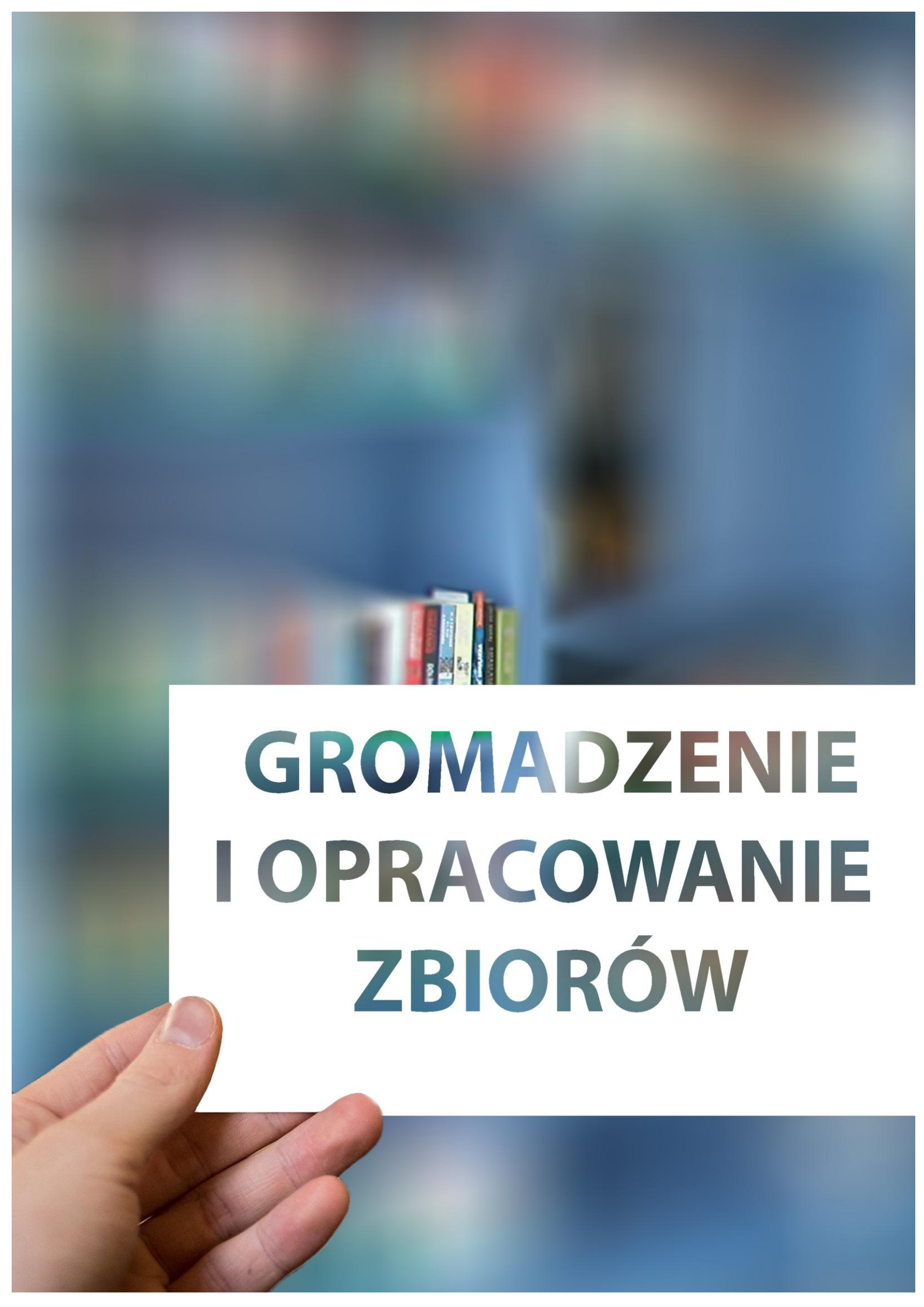
Miejska Biblioteka Publiczna (MBP) realizuje swoją misję za pośrednictwem następujących filii bibliotecznych:

1. Filia nr 2, ul. Świtezianki 4,
2. Filia nr 3, MULTICENTRUM, ul. B. Limanowskiego 8,
3. Filia nr 4, al. Przyjaciół 15,
4. Filia nr 5, ul. M. Orłowicza 27,
5. Filia nr 6, ul. Jarocka 65,
6. Filia nr 9, ul. Żołnierska 47,
7. Filia nr 10, ABECADŁO, al. Marsz. J. Piłsudskiego 16,
8. Filia nr 11, PLANETA 11, al. Marsz. J. Piłsudskiego 38,
9. Filia nr 12, ul. Wrocławska 2,
10. Filia nr 13, ul. I. Sikiryckiego 9,
11. Filia nr 15, ul. Obrońców Tobruku 15, lok. 2
12. Filia nr 16 publiczno-szkolna, ul. Bałtycka 145,
13. Filia nr 18, ul. Żytnia 71,
14. Biblioteka Ekonomiczno-Techniczna, ul. Żytnia 71.

Filie biblioteczne są zróżnicowane pod względem charakteru usług w sposób umożliwiający odpowiadanie na potrzeby różnych grup czytelników. Większość filii, to małe biblioteki osiedlowe obsługujące mieszkańców najbliższej okolicy z uwzględnieniem specyfiki społeczności lokalnej. Charakter miejski mają cztery filie: multimedialna biblioteka dla młodzieży „Planeta11”, multimedialna biblioteka dla dzieci „Abecadło”, MultiCentrum – filia oferująca dostęp do nowoczesnych technologii oraz Biblioteka Ekonomiczno-Techniczna obsługująca małe i średnie firmy, osoby rozpoczynające działalność gospodarczą oraz uczniów i studentów.

Statut MBP wymienia jeszcze 15. Filię: „Bibliotekę Astronomiczno-Artystyczną”, która miała powstać we współpracy Miejskiej Biblioteki Publicznej z Olsztyńskim Planetarium i Obserwatorium Astronomicznym oraz Biurem Wystaw Artystycznych. Nowa biblioteka miała być zlokalizowana w wyremontowanym specjalnie lokalu umiejscowionym w siedzibie Planetarium, przy al. Piłsudskiego 38. Plany dotyczące utworzenia tej filii uległy jednak zmianie, ponieważ OPiOA zakomunikowało o potrzebie wykorzystania lokalu do innych celów, w związku z czym, istnieje konieczność znalezienia innego dogodnego miejsca. Do czasu znalezienia lokalu spełniającego oczekiwania dotyczące planowanej biblioteki, pozostałe prace związane z jej utworzeniem pozostaną wstrzymane.

W 2019 r. nie przeprowadzono dużych prac remontowych i modernizacji obiektów bibliotecznych. Zrealizowany był niewielki remont w filii nr 16, w ramach którego wykonano szpachlowanie i malowanie ścian, uzupełnienie umeblowania i naprawa zniszczonego wyposażenia filii. W pozostałych filiach przeprowadzane były drobne prace konserwatorskie.

A hand is holding a white rectangular card in the foreground. The background is a blurred image of a bookshelf filled with books. The text on the card is in a bold, sans-serif font, with a color gradient from blue to green to brown.

GROMADZENIE I OPRACOWANIE ZBIORÓW

II. Gromadzenie i opracowanie zbiorów

Wpływy.

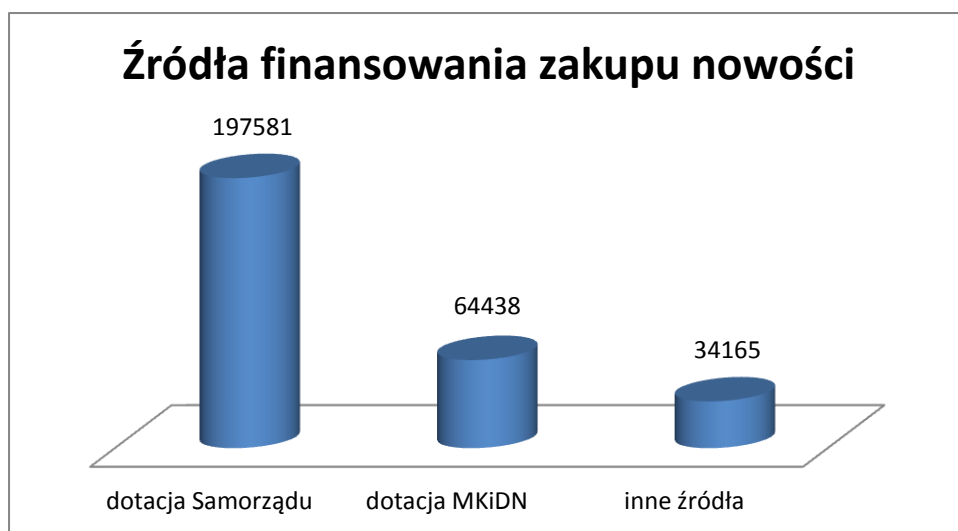
W 2019 r. do zbiorów Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie wpłynęło 17 738 jednostek inwentarzowych. Ok. 58 procent tej liczby stanowią wpływy z zakupu, w tym: 8 866 woluminów zbiorów książkowych, 1530 zbiorów specjalnych (audiobooki, filmy, płyty z muzyką, normy, dokumenty elektroniczne). Dokładną strukturę wpływów prezentuje poniższa tabela:

	Wpływy w ciągu roku				
	ogółem	w tym zakup			
		ogółem	z tego liczba zakupionych j.ew. ze środków organizatora	z tego liczba zakupionych j.ew. z dotacji MKiDN	z tego liczba zakupionych j.ew. z innych środków
Księgozbiór ogółem	14322	8866	6116	2652	98
w tym książki:					
literatura piękna dla dzieci	4114	1757	941	97	1757
literatura piękna dla dorosłych	6707	3368	267	0	3368
literatura z innych działów	3501	991	1444	1	991
Liczba tytułów czasopism bieżących	105				
w tym prenumerata	88				
Zbiory specjalne ogółem	3416	1530	593	205	732
w tym:					
normy	1840	72	72	0	0
materiały audiowizualne	1572	1456	519	205	732
w tym książki dźwiękowe (audiobooki)	1187	1157	519	205	433
dokumenty elektroniczne	2	0	0	0	0

Wysoka liczba wpływów ogółem w stosunku do pochodzących z zakupu wynika z dużej ilości darów czytelniczych oraz książek przekazanych od Stowarzyszenia Przyjaciół Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie, które zgodnie ze swoją podstawową misją gromadzi środki na zakup nowości książkowych. Podobnie jak w latach ubiegłych, istotnym wsparciem w rozbudowie księgozbioru są środki pozyskane od Biblioteki Narodowej w ramach programu *Zakup nowości wydawniczych*.

W 2019 na zakup materiałów bibliotecznych wydatkowano łącznie 296 184 zł, w tym:

- dotacja samorządu – 197 581 zł
- dotacja MKiDN (za pośrednictwem Biblioteki Narodowej) – 64 438 zł
- inne źródła (usługi biblioteczne, abonamenty, sponsoring) – 34 165 zł

Ubytki.

Każda filia biblioteczna analizuje przydatność poszczególnych woluminów oraz ich atrakcyjność względem potrzeb czytelników, i na tej podstawie dokonuje selekcji księgozbioru. Poniższa tabela przedstawia strukturę ubytków poczynionych w ubiegłym okresie sprawozdawczym oraz stan zbiorów na koniec roku 2019.

	Ubytki ogółem	Stan w dniu 31 XII 2019
Księgozbiór ogółem	13646	270689
w tym:		
książki - literatura piękna dla dzieci	3305	68570
książki - literatura piękna dla dorosłych	6892	109227
książki - literatura z innych działów	3399	91986
w tym czasopisma	50	906

	Ubytki ogółem	Stan w dniu 31 XII 2019
Zbiory specjalne ogółem	598	35215
w tym:		
normy	0	18664
materiały audiowizualne	426	15866
w tym książki dźwiękowe (audiobooki)	61	4804
dokumenty elektroniczne	172	678

Struktura zbiorów.

Zbiory biblioteczne ogółem na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiły 305 904 wol. Zdecydowaną większość stanowią tu książki w liczbie 269 783 wol.

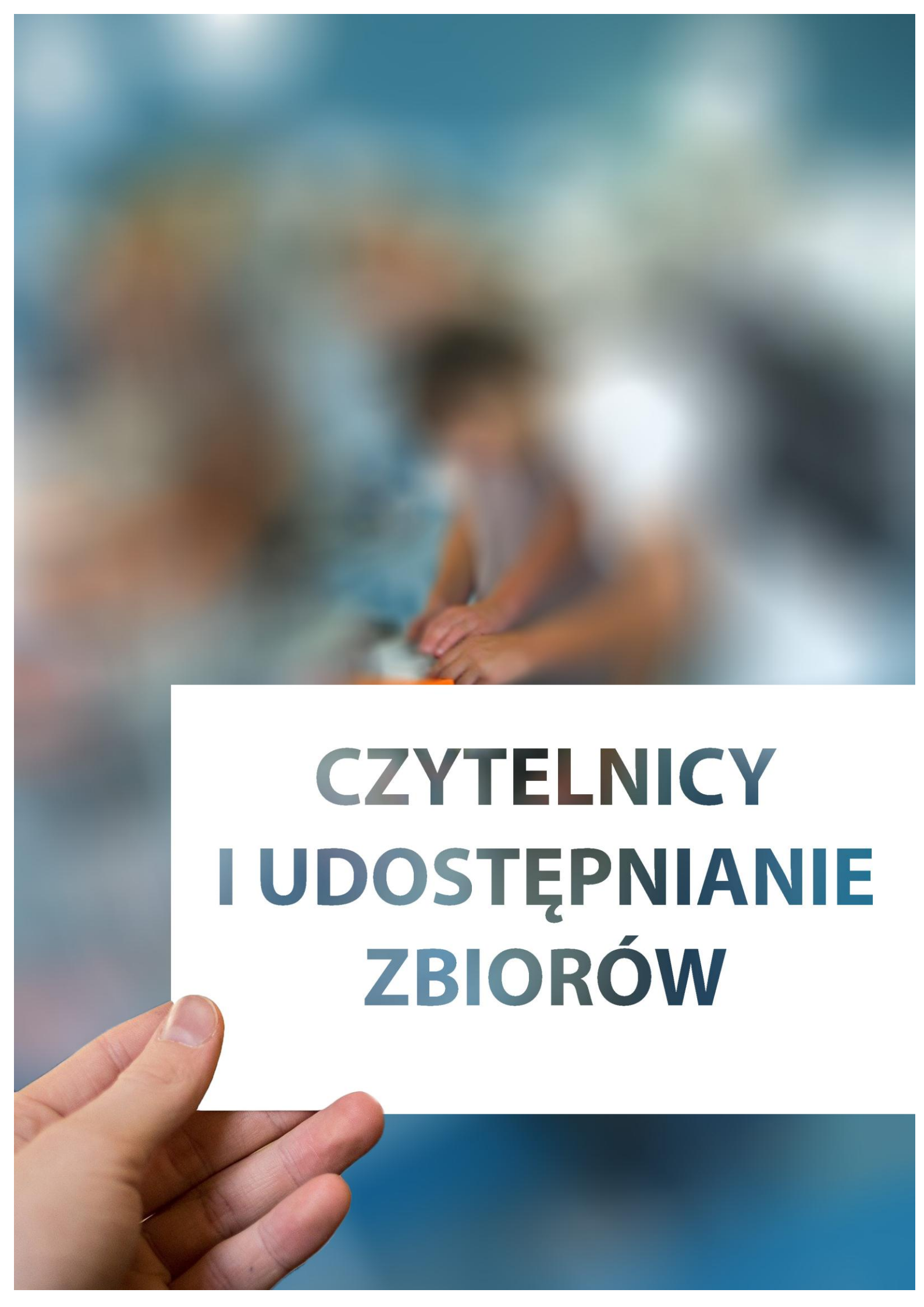

Proporcje pomiędzy najogólniejszymi kategoriami księgozbioru nie zmieniły się wobec poprzedniego okresu sprawozdawczego i przedstawiają się następująco:

Książki elektroniczne oraz e-usługi.

MBP w Olsztynie uczestniczy w konsorcjum – ibuk (Warmińsko-Mazurki Zasób Biblioteczny), posiada również katalog zbiorów on-line. Głównymi odbiorcami tego typu zbiorów są studenci. Liczba sesji w 2018 r. wyniosła 1880, liczba otwarć – 2314, natomiast liczba otwartych stron wyniosła 22612. W 2019 r. MBP weszła również we współpracę Wojewódzką Biblioteką Publiczną w Olsztynie oraz innymi bibliotekami publicznymi w województwie warmińsko-mazurskim w zakresie zakupu wspólnego dostępu do aplikacji LEGIMI. Czytelnicy MBP w Olsztynie mogli korzystać z dostępu do 19 kodów każdego miesiąca, w ramach których w ciągu roku liczba otwarć na portalu LEGIMI wyniosła 805, natomiast liczba wypożyczeń 2052.

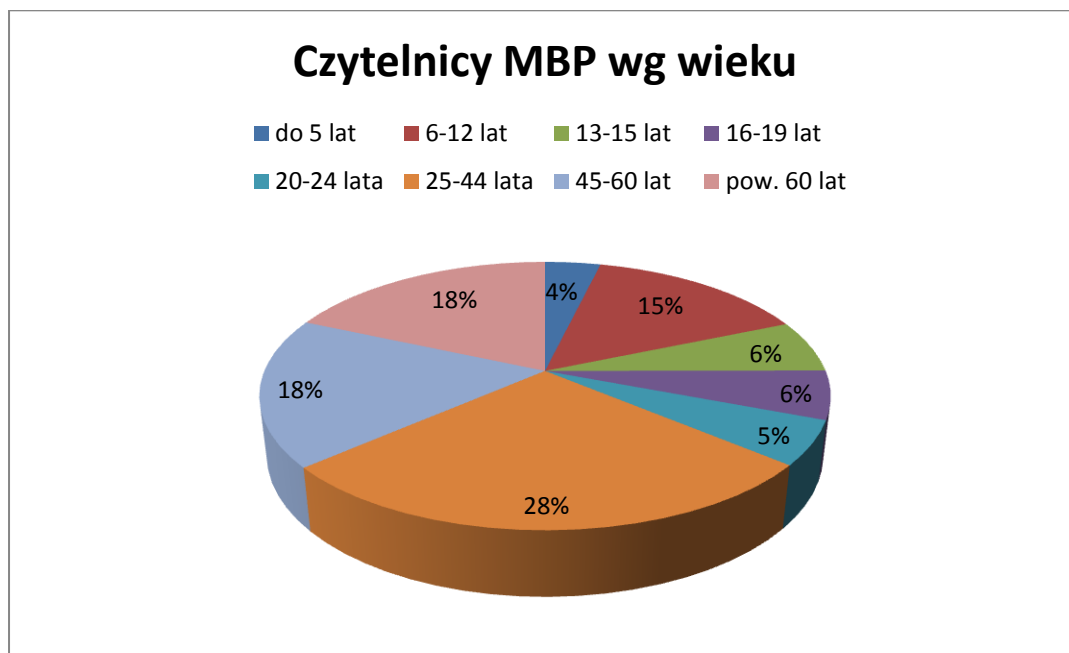

CZYTELNICY I UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW

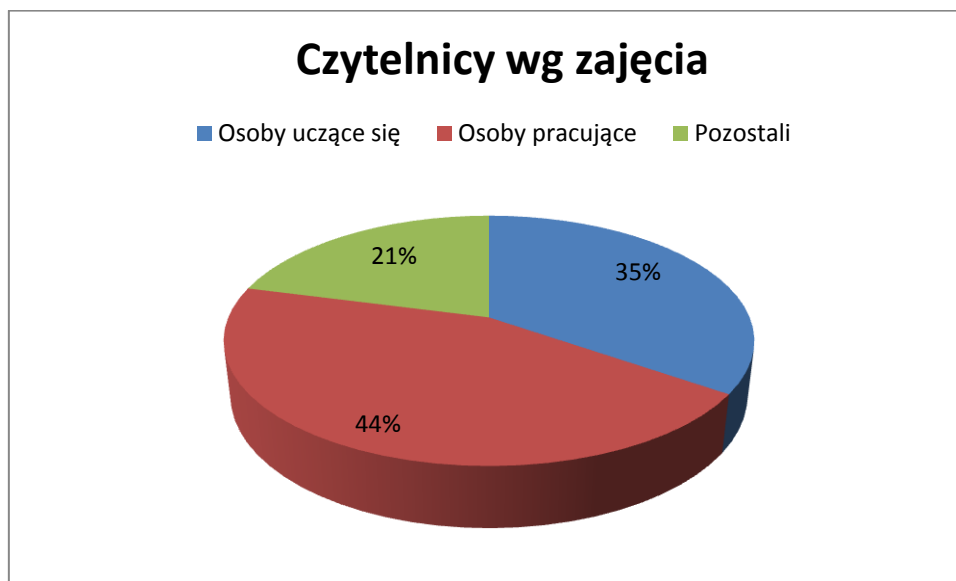
III. Czytelnicy i udostępnianie zbiorów.

Liczba czytelników.

Liczba użytkowników zarejestrowanych w bibliotece w 2019 r. wyniosła 39 768 osób. Podział czytelników według wieku kształtuje się następująco: dzieci i młodzież do lat 19, stanowią prawie jedną trzecią czytających z czego najaktywniejszymi czytelnikami są dzieci w wieku 6-12 lat (15% ogółu). Drugą najliczniejszą grupą wiekową są osoby między 25, a 44 rokiem życia (28 %). Osoby w wieku 45-60 lat to 18 % wszystkich czytelników, podobnie jak osoby 60+, których liczba wzrosła i stanowią również 18 % czytelników MBP.

Większość czytelników MBP to osoby pracujące, a drugą co do wielkości grupą korzystających są osoby uczące się:

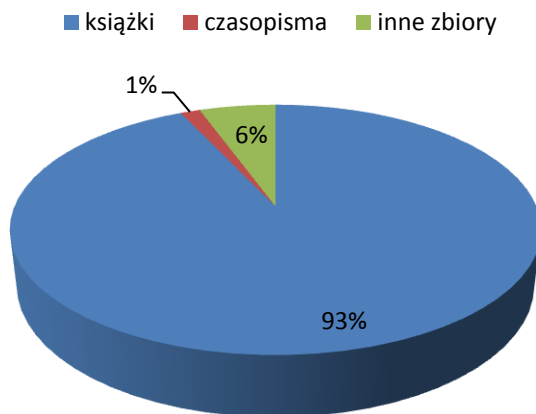

Udostępnianie zbiorów.

Liczba wypożyczeń w filiach MBP w Olsztynie w 2019 r., wyniosła 817 391, co stanowi wynik lepszy od poprzedniego okresu sprawozdawczego (w 2018 r. wypożyczono niecałe 770 tys. zbiorów). Wzrost wypożyczeń o ok. 48 tys., to pozytywna wiadomość, nie może jednak uśpić czujności bibliotekarzy wobec ogólnopolskiej tendencji spadkowej dającej się zaobserwować w dłuższej przestrzeni czasowej. Bibliotekarze pracujący w filiach MBP dostrzegają spadek aktywności w grupie dzieci i młodzieży szkolnej. Odnotowano natomiast wzrost w grupie wiekowej 0-5 lat i wypożyczeniach literatury pięknej dla dzieci. Z pewnością wpływ na to miała ogólnopolska akcja promująca czytelnictwo wśród dzieci w wieku 3-6 lat „Mała książka – wielki człowiek” (Instytut Książki / MKiDN), realizowana w filiach bibliotecznych poprzez przekazywanie Wyprawek Czytelniczych dzieciom i zachęcanie ich do aktywnego korzystania z biblioteki, poprzez zbieranie naklejek na Kartę Małego Czytelnika.

W strukturze wypożyczeń ogółem (na zewnątrz i w czytelniach) zdecydowanie dominują książki (93 % wypożyczeń) obok czasopism (1 %) i innych zbiorów (6%). Te proporcje pokazują również utrzymującą się od lat tendencję spadku zainteresowania księgozbiorem czytelnianym, udostępnianym na miejscu. Jeszcze w roku 2018 wypożyczenia czasopism, które w głównej mierze są wyposażeniem księgozbiorów podręcznych (czytelnianych) stanowiły 6 % wypożyczeń, teraz zainteresowanie tymi zbiorami jest znikome. Z pewnością jest to efekt popularyzacji internetowych źródeł informacji, które redukują potrzebę poszukiwania wiadomości w bibliotecznych czytelniach. Dotyczy to również wydawnictw encyklopedycznych, słowników, które ciesząc się praktycznie zerowym zainteresowaniem znikają z bibliotek publicznych.

Struktura wypożyczeń na zewnątrz

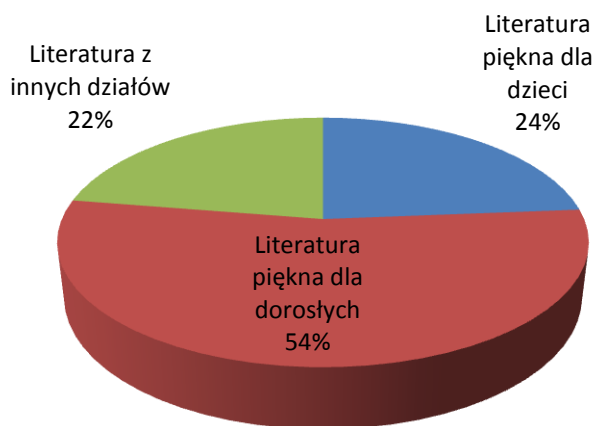

W 2019 r. odnotowano 395508 odwiedzin w czytelnich i wypożyczalniach oraz 51023 uczestników imprez i zajęć organizowanych przez Bibliotekę.

Aktualne potrzeby czytelnicze różnych grup użytkowników.

W 2019 r. 54 % wypożyczeń dotyczyło literatury pięknej dla dorosłych, 24 % literatury pięknej dla dzieci i 22 % literatury z innych dziedzin (do tej kategorii zaliczają się książki o różnej tematyce z pominięciem beletrystyki, skierowane zarówno dla dzieci i dorosłych, np. lit. popularnonaukowa).

Rodzaje literatury

Bibliotekarze zgodnie powtarzają znaną od lat prawdę, że czytelnicy poszukują przede wszystkim nowości wydawniczych. Szukając mniej ogólnej charakterystyki preferencji czytelników, przedstawiamy aktualne potrzeby użytkowników z podziałem na grupy wiekowe.

- Rodzice dzieci do lat 5, wypożyczają dla swoich podopiecznych proste książki obrazkowe, książki zabawki z ruchomymi elementami, wierszyki, rymowanki, książki, których bohaterami są popularne postacie filmów animowanych i bajek emitowanych na kanałach dziecięcych.
- Czytelnicy od 6 do 12 lat czytają książki detektywistyczne, przygodowe i komiksy, ponadto niezmiennym zainteresowaniem cieszy się cała klasa dziecięca polska i obca. Klienci bibliotek w wieku od 13 do 15 lat poszukują książek fantastycznych, poruszających problemy nastolatków, książki podróżnicze oraz o tematyce sportowej. Z ankiety dla czytelników w wieku 15-25 l. wynika, że najpopularniejsze gatunki to fantastyka i kryminały, ponadto dużą popularnością w tej grupie wiekowej cieszy się literatura obyczajowa.
- Wśród osób dorosłych niestabnącą popularnością cieszą się autorzy skandynawscy (głównie kryminały), polscy autorzy kryminałów; zauważamy też większe zainteresowanie polską literaturą obyczajową, szczególnie skierowaną do kobiet. Różnicując upodobania czytelnicze w kontekście płci, można zauważyć, że największym zainteresowaniem u kobiet cieszy się literatura obyczajowa, romanse, thrillery, poradniki psychologiczne, pedagogiczne, medyczne. Panowie chętniej sięgają po powieści kryminalne, historyczne, fantastyczne, reportaże, podróże. W grupie czytelników powyżej 60. roku życia dużym zainteresowaniem cieszą się książki obyczajowe, biograficzne, historyczne w tym szczególnie literatura kresowa i obozowa.

W rankingu najczęściej wypożyczanych książek w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Olsztynie (źródłem danych jest system biblioteczny „Sowa”), pierwsze 10 pozycji zajmują następujące książki:

1. „Hashtag” Remigiusz Mróz
2. „Czarna Madonna” Remigiusz Mróz
3. „Czereśnie zawsze muszą być dwie” Magdalena Witkiewicz
4. „Córka Magdy” Catrin Collier
5. „Podróż do krainy umarłych” Joanna Jax
6. „Narodziny gniewu” Joanna Jax
7. „Czerwień Jarzębin” Katarzyna Michalak
8. „Bezdomna” Katarzyna Michalak
9. „Ostatnie lato” Catrin Collier
10. „Wotum nieufności” Remigiusz Mróz

Obsługa seniorów oraz osób niepełnosprawnych.

Oferta Miejskiej Biblioteki Publicznej jest dopasowywana do potrzeb poszczególnych grup użytkowników. Ważną i coraz liczniejszą grupą odbiorców są seniorzy oraz osoby niepełnosprawne, którzy często nie mogą skorzystać ze standardowych usług

oferowanych przez MBP. Poniżej przedstawione są sposoby współpracy z tą grupą czytelników realizowane w poszczególnych filiach bibliotecznych:

- Filia nr 2: Współpraca z Ośrodkiem Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej, z Domem Dziennego Pobytu „Nasz Dom”. Obsługa osób niepełnosprawnych „Książka do domu”.
- Multicentrum: regularnie współpracuje z lokalnymi instytucjami specjalistycznymi m.in. Ośrodek Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych, Wojewódzki Szpital Lecznictwa Psychiatrycznego, Zespół Placówek Edukacyjnych, Warsztaty terapii zajęciowej, Świetlica Terapeutyczna nr 1 w Olsztynie, Wojewódzki Szpital Dziecięcy w Olsztynie. Ponadto placówka współpracuje z Jarocką Akademią Trzeciego Wieku, Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim. Prowadzi kursy komputerowe i język angielski, skierowany do dorosłych w wieku 50+. Placówka przystosowana jest do obsługi grup specjalnych użytkowników, w tym osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.
- Filia nr 5: stała współpraca z Zespołem Placówek Edukacyjnych w Olsztynie w skład którego wchodzi: Przedszkole Specjalne nr 11, Przedszkole Integracyjne nr 25, Szkoła Podstawowa nr 4 i XV Liceum Ogólnokształcące; dzieci i młodzież z tych placówek bierze udział w lekcjach bibliotecznych, wycieczkach do biblioteki.
- Filia nr 6: prowadzenie zajęć dla niepełnosprawnej ruchowo i umysłowo młodzieży z Zespołu Placówek Edukacyjnych. Obsługa niepełnosprawnych czytelników poprzez dostarczanie książek do domu przez bibliotekarzy oraz za pośrednictwem opiekunek.
- Filia nr 9. Świadczenie usługi "Książka na telefon", współpraca ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno Wychowawczym, którego wychowankowie w ramach przysposabiania do pracy dostarczają książki wybranym Czytelnikom. Usługę dostarczania książek świadczone jest na życzenie osób, które znalazły się w trudnej życiowej sytuacji i chwilowo lub na stałe nie mogą opuszczać domu. Współpraca ze Stowarzyszeniem Żółty Szalik, grupą seniorów, która zrealizowała wspólnie z filią nr 9 następujące inicjatywy: Zapal znicz na nieznanym grobie oraz Tele Czytanki z Mikołajem.
- Biblioteka Abecadło współpracuje ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Nieśłyszących w Olsztynie. Dzieci z Ośrodka przychodzą do placówki na zajęcia tematyczne, warsztaty z wykorzystaniem komputerów. Abecadło odwiedzają również dzieci z Zespołu Placówek Edukacyjnych w Olsztynie (dzieci z autyzmem, niepełnosprawnościami sprzężonymi) uczestniczą w głośnym czytaniu, zajęciach regionalnych, warsztatach plastycznych).
- Planeta11 posiada podjazd dla wózków inwalidzkich, dostosowana toaleta oraz przestrzeń na swobodne przemieszczanie. Biblioteka posiada stanowisko komputerowe ze specjalistycznym oprogramowaniem dla osób niedowidzących i niewidomych (JAWS i MAGIC). Poza tym czytnik Optelec Clear Reader i dwie lupy elektroniczne. W zbiorach jest również kilka książek pisanych Braillem. Filia prowadzi usługę dostarczania zbiorów dla osób niepełnosprawnych do domu.

Planeta 11 współpracuje z fundacją Szansa dla niewidomych oraz Warmińsko-Mazurskim Sejmikiem Osób Niepełnosprawnych. W ramach współpracy w minionym roku odbyło się kilka pokazów filmów z audiodeskrypcją dla grup zorganizowanych oraz prezentacja naszego oprogramowania.

- Filia nr 12: spotkania z książką i audiobookiem z udziałem seniorów pobytu dziennego DPS Kombatant oraz obsługa niepełnosprawnych czytelników poprzez dostarczanie książek do domu.
- Filia nr 16: Współpraca ze Środowiskowym Domem Samopomocy „Ariadna”

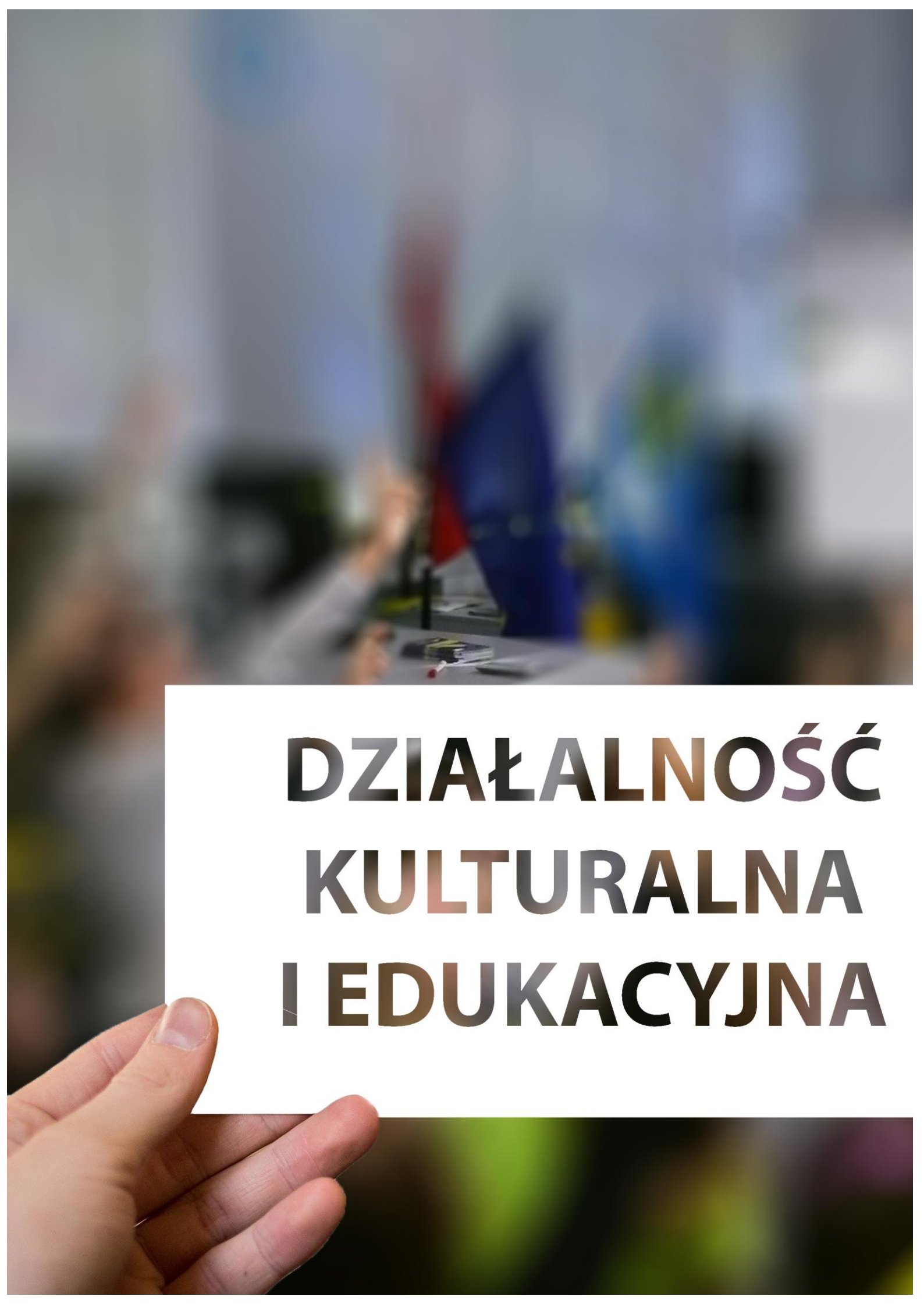
W 2019 r. kontynuowana była współpraca ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie oraz Radą Olsztyńskich Seniorów, w ramach której realizowany był projekt „Tydzień Seniora” organizowany z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Starszych. Podczas „Tygodnia Seniora” zrealizowano atrakcyjną ofertę imprez kulturalnych i edukacyjnych dla osób w wieku 60+, które aktywizowały seniorów i zwiększały poziom ich uczestnictwa w ofercie Miejskiej Biblioteki Publicznej. W wszystkich działaniach organizowanych podczas Tygodnia Seniora wzięło udział 668 osób (zajęcia i imprezy organizowane w Miejskiej Bibliotece Publicznej oraz Państwowej Szkole Muzycznej I i II st. im. Fryderyka Chopina w Olsztynie zgromadziły ok. 470 uczestników, a działania zaproponowane przez MOPS ok. 200 osób). Więcej szczegółów na temat projektu znajduje się w dziale VII analizy – pozabudżetowych źródłach pozyskiwania środków. Podsumowując w 2019 r. Miejska Biblioteka Publiczna zorganizowała 101 imprez o charakterze integracyjnym i działania o charakterze aktywnej edukacji, skierowane do osób niepełnosprawnych, w których wzięło udział 1212 uczestników (nie wliczając działań organizowanych w ramach Tygodnia Seniora).

Obsługa informacyjna.

Usługi informacyjne są realizowane we wszystkich filiach MBP. Są to z reguły proste informacje biblioteczne i rzeczowe, udzielane w oparciu o zbiory własne bibliotek i kartoteki zagadnieniowe tworzone w filiach. Usługi informacyjne w szerszym zakresie prowadzi Biblioteka Ekonomiczno-Techniczna, która posiada w ofercie proste i przetworzone informacje biblioteczne, informacje bibliograficzne, kwerendy i informacje normalizacyjne. Warsztat informacyjny BET tworzą bogate zbiory książek, czasopism oraz norm. Ponadto Biblioteka Ekonomiczno-Techniczna przygotowuje opracowania tematyczne zawierające wykaz wszystkich dostępnych w czytelni publikacji, dokumentów elektronicznych i artykułów z czasopism na dany temat. Opracowania uwzględniają tematy powtarzające się w zapytaniach użytkowników, są na bieżąco aktualizowane, a znajdują się na stronie internetowej BET, co znacząco wpływa na ich dostępność. Na stronie internetowej BET znajdują się też najczęściej poszukiwane przez użytkowników akty prawne dotyczące różnych zakresów działalności.

Wszystkie biblioteki tworzą własny warsztat informacji lokalnej i regionalnej, na podstawie której osoby zainteresowane mogą uzyskać odpowiedzi dotyczące historii miasta i różnych spraw współczesnych, jak np. repertuar teatrów, informacje o imprezach miejskich, o akcjach podejmowanych przez różne instytucje i organizacje itp.

W ciągu roku biblioteki udzieliły 26366 informacji, w tym BET – 2825.

A hand is holding a white rectangular sign in the foreground. The background is a blurred outdoor scene with people and a flag. The text on the sign is in large, bold, black capital letters with a slight color gradient.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA I EDUKACYJNA

IV. Działalność kulturalna i edukacyjna.

Biblioteka realizowała w roku 2019 bardzo szeroką ofertę działań o charakterze szkoleniowym, edukacyjnym i kulturalnym, skierowaną do społeczności lokalnej, jak również do środowiska bibliotekarskiego. Działania te, mają coraz większe znaczenie w funkcjonowaniu nowoczesnej biblioteki. Wiąże się to zarówno z tworzeniem atrakcyjnych dla mieszkańców form spędzania czasu wolnego i realizacją idei „trzeciego miejsca”, jak również wykorzystywaniem tych działań, jako mechanizmów promujących czytelnictwo, które w sposób mniej lub bardziej bezpośredni, nakłaniają użytkowników biblioteki do korzystania z księgozbioru. Różne działania wchodzące w skład oferty zajęć proponowanych przez bibliotekę można podzielić na kilka ogólnych kategorii:

- **Szkolenia biblioteczne użytkowników.** Bibliotekarze przeprowadzają grupowe szkolenia w zakresie korzystania z: biblioteki, zbiorów i usług biblioteczno-informacyjnych, źródeł informacji i obsługi systemu bibliotecznego. Zajęcia te mogą być realizowane, jako szkolenia oparte na określonym programie instruktażowym, ale również jako mniej formalne zwiedzanie biblioteki. W 2019 r. MBP zrealizowała 68 zajęć, w których uczestniczyło 1303 uczestników.
- **Szkolenia studentów bibliotekoznawstwa i bibliotekarzy z innych bibliotek.** Biblioteka publiczna na poziomie miejskim nie posiada nałożonych na siebie obowiązków organizacji szkoleń dla pracowników innych bibliotek (jak to jest w przypadku bibliotek wojewódzkich), lecz w ramach współpracy środowiska zawodowego, realizowane są szkolenia i spotkania tematyczne, służące rozwojowi kompetencji i poszerzaniu wiedzy zawodowej. Wybrane filie MBP w Olsztynie, są odwiedzane przez bibliotekarzy z Polski i z zagranicy w ramach poznawania dobrych praktyk i wymiany doświadczeń. Realizowane są również staże i praktyki dla studentów bibliotekoznawstwa. W 2019 r. zrealizowano 8 zajęć w których wzięło udział 146 studentów bibliotekoznawstwa lub bibliotekarzy.
- **Imprezy organizowane przez bibliotekę dla użytkowników.** W tej kategorii mieszczą się wszelkie imprezy biblioteczne o charakterze środowiskowym, okolicznościowym lub literackim. Uwzględnia się tu spotkania autorskie, zajęcia literackie, teatralne, wystawy (tradycyjne i wirtualne), konkursy, debaty, festiwale, imprezy przeprowadzane poza murami bibliotek (np. pikniki), a także realizowane w formie on-line, etc. Ubiegłoroczne działania Biblioteki, które zaliczają się do tej kategorii (1078 imprez), zgromadziły w 2019 r. 23 950 uczestników.
- **Inne szkolenia i zajęcia edukacyjne.** Biblioteka jest miejscem edukacji nieformalnej, gdzie zarówno z inicjatywy bibliotekarzy jak i podmiotów współpracujących, organizowanych jest wiele działań pozwalających uczestnikom na poszerzenie wiedzy i nabycie nowych umiejętności. Wśród najczęściej

organizowanych są m. in.: kursy komputerowe, zajęcia językowe, warsztaty umiejętności interpersonalnych, warsztaty planowania kariery zawodowej, kluby zainteresowań, warsztaty rękodzielnicze. W 2019 r. filie biblioteczne zorganizowały 2303 zajęć, z których skorzystało 25 624 osób.

W 2019 r. Miejska Biblioteka Publiczna zorganizowała 3 457 wydarzeń kulturalnych i zajęć edukacyjnych w których uczestniczyło 51 023 osób. Ilość poszczególnych działań oraz liczbę uczestników na poziomie filii bibliotecznych przedstawia poniższa tabela:

Formy działalności biblioteki		
Rodzaj działania	Liczba imprez/zajęć	Liczba uczestników
szkolenia biblioteczne użytkowników	68	1303
szkolenia studentów bibliotekoznawstwa i bibliotekarzy z innych bibliotek	8	146
zajęcia literackie	705	11654
spotkania autorskie	39	1331
wystawy	119	3415
przedstawienia teatralne	16	626
imprezy on-line	16	281
imprezy zewnętrzne	43	2674
inne imprezy organizowane przez Bibliotekę	140	3969
zajęcia komputerowe	67	499
zajęcia językowe	537	3776
odczyty	2	45
spotkania kół zainteresowań	201	1479
warsztaty rękodzielnicze (w tym plastyczne)	91	855
spotkania z zaproszonymi gośćmi	39	824
konkursy	13	245
inne warsztaty i szkolenia	1353	17901

Wydarzenia kulturalne.

Imprezy kulturalne organizowane przez bibliotekę to nie tylko budowanie wartościowej i atrakcyjnej dla mieszkańców miasta oferty, ale również działalność związana z promocją czytelnictwa. Nawet jeśli konkretne wydarzenie wprost nie odnosi się do literatury, to pośrednio nawiązuje do treści, które czytelnik może odnaleźć w księgozbiorze. Bibliotekarze wykorzystują każde działanie do popularyzacji kultury słowa i przedstawiania korzyści płynących z lektury.

Spośród wielu imprez organizowanych przez cały rok w filiach MBP warto wymienić te, które cieszyły się największym zainteresowaniem czytelników oraz miały największe znaczenie dla realizacji misji Biblioteki, należą do nich:

- **„Piosenka potrzebuje tekstu”** - projekt, w ramach którego, przedstawione zostały walory artystyczne, społeczne i kulturotwórcze tekstów utworów muzycznych. Dzięki dotacji Gminy Olsztyn na realizację zadań publicznych w zakresie kultury świadczonych na rzecz mieszkańców Miasta Olsztyna: *Organizacja ważnych wydarzeń kulturalnych*, pozyskanej we współpracy ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie zrealizowano trzy spotkania autorskie z muzykami i autorami tekstów: Markiem Piekarczykiem, Bartoszem Krusznickim i Tomaszem Organkiem. Zaproszeni muzycy to osoby, które polskim językiem i słowem posługują się swobodnie i pomysłowo. Miejszem realizacji spotkań była filia Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie - Planeta 11, ze względu na przestrzeń jak i medialny charakter. Z trzech zorganizowanych wydarzeń największy sukces odniosły spotkania z Markiem Piekarczykiem i Tomaszem Organkiem, które zgromadziły wspólnie ok. 380 odbiorców. Dodatkowym atutem spotkań było to, że powyżsi muzycy są też autorami książek, do których treści odnoszono się podczas rozmów. Powyższy projekt wyróżniamy ze względu na jego duże walory w zakresie promocji czytelnictwa. Tego typu spotkania gromadzą duże grono odbiorców, w tym osoby, które potencjalnie mogą zostać nowymi czytelnikami biblioteki.
- Dodatkowo wśród działań, które w sposób znaczący ubogaciły ofertę usług kulturalnych Biblioteki warto wymienić kontynuację działalności **"Pracowni literackiej"** w lokalu wynajętym od Miejskiego Ośrodka Kultury znajdującego się w sąsiedztwie budynku administracyjnego Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie przy ul. Rodziewiczówny 2. W 2019 r. większość działań zorganizowanych w Pracowni literackiej było wynikiem realizacji projektu „Pracownia Baśni i Legend”, w ramach którego stworzono i zaprezentowano mieszkańcom Olsztyna nową ofertę wydarzeń kulturalnych na olsztyńskiej starówce. Zorganizowano cykl warsztatów, prelekcji oraz spotkań promujących wiedzę wśród mieszkańców Olsztyna na temat historii, tradycji i kultury regionu. Odbiorcami byli dorośli i dzieci. Łącznie odbyło się 6 warsztatów (ok. 140 uczestników):
 - Jak opowiadać Baśnie (prowadzenie: Mateusz Świstak)
 - Z warmińskich pól i łąk (2 warsztaty, prowadzenie: Kamila Radziwińska-Arczak)
 - Patroni naszych ulic (prowadzenie: Aleksandra Dobies, Katarzyna Masiewicz)
 - W slangu młodzieżowym (prowadzenie: Aleksandra Dobies, Kamil Iwańczyk)
 - Warsztaty teatralne (prowadzenie: Ewa Romejko, Małgorzata Karpiesiuk)

Zgodnie z harmonogramem projektu zorganizowano również spotkanie upamiętniające twórczość Marii Zientary-Malewskiej, najwybitniejszej postaci związanej z kulturą Warmii i Mazur. Wydarzenie poprowadziła Ewa Zdrojowska, dziennikarka Radia Olsztyn. Do udziału w wydarzeniu zaprosiliśmy Marię

Surynowicz, bratanicę poetki. Zorganizowano również Benefis Teatru Form Niezależnych Korzunowicz z okazji 25-lecia Teatru oraz 35-lecia pracy artystycznej.

Ponadto w ramach Pracowni Literackiej odbyły się spotkania z prof. Sławomirem Buryłą, Bernadettą Darską, Marcinem Cieleckim, Pawłem Jaszczukiem, a w towarzyszącej Pracowni Galerii Jednego wiersza odbyły się ekspozycje poezji Zbigniewa Chojnowskiego i Alicji Bykowskiej-Salczyńskiej.

- Istotnym wydarzeniem był organizowany cyklicznie od 2016 r. "Tydzień Seniora", w ramach którego w filiach bibliotecznych i placówkach partnerów projektów odbyło się ponad 30 działań skierowanych do seniorów (wykłady, warsztaty rękodzielnicze, kursy komputerowe i językowe, konkursy wiedzy, spotkania, projekcje filmowe, przedstawienia teatralne...), w których wzięło udział ponad 1000 uczestników. "Tydzień seniora" był realizowany wspólnie z SPMBP oraz Radą Olsztyńskich Seniorów i miał duże znaczenie w rozwijaniu oferty usług biblioteki dla osób w wieku 60+. Więcej szczegółów na temat projektu znajduje się dziale poświęconym współpracy i projektom.
- Miejska Biblioteka Publiczna corocznie angażuje się w akcję Narodowe Czytanie. W 2019 r. podczas ósmej odsłony akcji pod patronatem Pary Prezydenckiej w całej Polsce czytane były nowele polskie. Samorząd Olsztyna wspólnie z Miejską Biblioteką Publiczną, Miejskim Ośrodkiem Kultury, Wojewódzką Biblioteką Publiczną oraz Biblioteką Muzeum Warmii i Mazur, przygotował szereg atrakcji związanych z tymi znanymi dla naszej ojczyzny dziełami. Głównym punktem wydarzenia realizowanego w Muzeum Nowoczesności, (budynku dawnej zajezdni trolejbusowej przy ul. Knosały), było głośne czytanie w wykonaniu Piotra Machalicy. Fragment noweli „Sachem” H. Sienkiewicza, przeczytał również Piotr Grzymowicz, Prezydent Olsztyna. Dodatkowo odbył się występ muzyczny „Versorium” – w wykonaniu Jarka Kordaczuka oraz Izabeli Kościeszy oraz otwarty mikrofon dla publiczności.

Wydawnictwa.

Ważnym celem osiągniętym w 2019 r. jest nowa publikacja wydana przez MBP we współpracy ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie. Dzięki środkom finansowym z projektu „Pracownia Baśni i Legend” wydano książkę pt. „Czytuś w świecie warmińskich baśni”, autorstwa Anny Mikity, z ilustracjami Kamila Iwańczyka (w nakładzie 1500 egz). Autorka w treści książki nawiązuje do bogatej historii regionu, baśni i podań znanych z twórczości najwybitniejszych pisarzy Warmii i Mazur. Głównym bohaterem jest znana olsztyńskim mieszkańcom maskotka Czytuś, która od dłuższego czasu zachęca do spędzania wspólnego czasu z książką. Wraz z bibliotekarzami Miejskiej Biblioteki Publicznej odwiedza placówki przywiązujące szczególną uwagę do wspierania czytelniczych nawyków wśród najmłodszych, tworząc jednocześnie jedyną w swoim rodzaju literacką mapę miasta. Publikacja dostępna jest do wypożyczenia w naszych filiach, znajdzie się również w zbiorach innych bibliotek regionu, bibliotek

szkolnych, przedszkoli i żłobków. Można ją również wygrać jako nagrodę w konkursach organizowanych przez bibliotekarzy oraz Dział Promocji MBP. Tego typu publikacja jest doskonałym narzędziem promocji biblioteki i popularyzacji czytelnictwa, wykorzystywanym podczas zajęć z dziećmi, na imprezach plenerowych oraz działaniach realizowanych w partnerskich instytucjach (przedszkola i szkoły).

Szkolenia i zajęcia edukacyjne.

Biblioteka jest miejscem realizacji wielu działań mających na celu rozwój wiedzy i umiejętności. Szczególną rolę w tym zakresie pełni Multicentrum, jako multimedialna placówka edukacyjna z nowoczesnym zapleczem technologicznym. Wiedza jaką można zdobyć podczas zajęć organizowanych w tej filii, stanowi uzupełnienie procesu dydaktycznego oferowanego w szkołach. Z oferty edukacyjnej Multicentrum mogą korzystać wszystkie grupy wiekowe. Istnieje także specjalny program zajęć przeznaczony dla nauczycieli, chcących wykorzystywać zasoby Multicentrum w codziennej pracy z dziećmi i młodzieżą. Z usług placówki korzystają grupy zorganizowane ze szkół, świetlic, placówek oświatowych oraz placówek specjalnych. Zajęcia są prowadzone w ramach pięciu ogólnych modułów tematycznych: Multisztuka, Multinauka, Multitechnika, Multimuzyka, K-First. Szczegółowa oferta placówki jest przedstawiona na stronie: www.multicentrum.net.

Zajęcia rozwijające wiedzę i umiejętności są organizowane również we wszystkich pozostałych filiach MBP. Są to przede wszystkim działania związane z edukacją kulturalną do której zaliczyć można: zajęcia plastyczne, rękodzielnicze, rozwijające umiejętności językowe, czy też obsługi komputera. Te ostatnie cieszą się szczególną popularnością wśród seniorów, których zainteresowanie edukacją komputerową przewyższa możliwości realizacji w bibliotece z racji ograniczeń czasowych oraz ilości potrzebnego wyposażenia w sprzęt komputerowy. W samym Multicentrum przeprowadzono w 54 godz. zajęć komputerowych, w ramach których uczestniczyło 334 osób biorących udział w szkoleniach.

Bardzo dużą popularnością wśród użytkowników biblioteki cieszą się zajęcia językowe. Organizują je przede wszystkim dwie filie: Multicentrum i Planeta11. Lekcje języka angielskiego w Multicentrum są prowadzone przez pracownika biblioteki i uczęszczają na nie stałe grupy osób (313 godz. i 2101 uczestników). W Planecie 11 zajęcia są realizowane w formie kawiarenek językowych prowadzonych przez lektorów - wolontariuszy. W 2019 r. działały kawiarenki głównie języka angielskiego, a także rosyjskiego, włoskiego, niemieckiego i hiszpańskiego (224 spotkań i 1675 uczestników).

Edukacja w bibliotece, to również zajęcia rozwijające wyspecjalizowane umiejętności jak np. fotografia cyfrowa, czy znajomość gwary warmińskiej. Realizowany we współpracy ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie projekt *Festiwal Planeta Umiejętności*, dotyczył zagadnienia pracy fotoreportera, dokumentowania otaczającej regionalnej codzienności, wydarzeń kulturalnych oraz lokalnej przyrody i miał na celu w prosty i przystępny sposób wprowadzić uczestników w tajniki fotografowania oraz zainteresować, pogłębić więź z Warmią. Więcej szczegółów na temat przeprowadzonych w ramach tego zadania zajęć edukacyjnych znajduje się w dziale poświęconym współpracy i projektom.

Kontynuacja projektu „Antologia Warmińska – kreacja i promocja nowej marki regionu”

Tradycją Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie jest prowadzenie działalności edukacyjnej w zakresie popularyzacji kultury regionu. Bibliotekarze starają się poprzez różnorodne formy zachęcić mieszkańców do sięgania po literaturę Warmii i Mazur. W filiach Biblioteki oraz w przestrzeni miejskiej organizowane są przedsięwzięcia interdyscyplinarne, o wysokich walorach artystycznych, historycznych i społecznych mające na celu budowanie tożsamości lokalnej, zaspokojenie potrzeby zakorzeniania się oraz budowania wspólnoty. W ramach kontynuacji projektu „Antologia Warmińska” zorganizowano liczne spotkania z pisarzami regionu, warsztaty literacko-plastyczne, muzyczne oraz teatralne etc. W roku 2019 czytelnicy mieli okazję spotkać się z Alicją Bykowską-Salczyńską, Pawłem Jaszczukiem, Zbigniewem Chojnowskim, Beatą Sarnowską oraz wieloma innymi pisarzami związanymi z naszym regionem.

Dzięki środkom finansowym Gminy Olsztyn, w ramach kontynuacji projektu „Antologia Warmińska” znana olsztyńska pisarka dla dzieci Anna Mikita napisała tekst do publikacji pt. „Czytuś w świecie warmińskich baśni” (publikacja opisana wyżej w części „wydawnictwa”), ponadto zorganizowano łącznie 46 wydarzeń, które zgromadziły ponad 1700 uczestników. Taka imponująca ilość wydarzeń niewątpliwie przełożyła się na wzrost zainteresowania kulturą, tradycjami i historią Warmii wśród mieszkańców regionu.

Jedno z najbardziej spektakularnych wydarzeń realizowanych w ramach kontynuacji projektu „Antologia Warmińska” to z pewnością „Piknik z Kłobukiem”, który odbył się 22 czerwca 2019 r. Głównym działaniem pikniku zorganizowanego tradycyjnie nad Jeziorem Długim, była gra miejska o tematyce regionalnej. Bibliotekarze Miejskiej Biblioteki Publicznej, jak co roku, przygotowali dla graczy mnóstwo atrakcji i kreatywnych zabaw, nawiązujących do baśni i legend warmińskich. Odbyły się zajęcia plastyczno-literackie, zabawy ruchowe oraz interesujące spotkania i wydarzenia artystyczne.

W programie znalazły się również:

- Wybrane tańce i zabawy regionu warmińskiego – warsztaty animacyjne dla dzieci poprowadzone przez Paulinę Rajchenbach, instruktora tańca ludowego,
- Komunikacja. Jak robią to zwierzęta? Czego możemy się od nich nauczyć? – prelekcja Krzysztofa Mikundy,
- spektakl pt. Zaczarowana opowieść w wykonaniu Teatru Form Niezależnych Korzunowicz.

Działalność grup użytkowników.

Ważną rolą Biblioteki jest pomoc w działalności grup użytkowników skupionych wokół różnych tematów. Poszczególne filie biblioteczne angażują się działalność następujących grup:

- Filia nr 2: Cykliczne spotkania z podopiecznymi Ośrodka Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej.

- Multicentrum: regularnie w placówce odbywają się spotkania następujących grup :
 - Kids Lingua (cykl zajęć z języka angielskiego dla dzieci - raz w tygodniu.)
 - Quartet (język angielski dla seniorów - 3 razy w tygodniu)
 - MultiSenior (warsztaty komputerowe dla nowicjuszy i osób średniozaawansowanych - 2 razy w tygodniu)
- Filia nr 4: "Herbatka z motywem literackim" spotkania miłośników małych form literackich.
- Filia nr 6: "Plastyka dla smyka" - warsztaty literacko - plastyczne dla dzieci w wieku 5 - 10 lat.
- Filia nr 9: W bibliotece realizowane są spotkania osób z pasją. Raz w miesiącu odbywają się też w bibliotece spotkania Samorządowej Rady Osiedla Kormoran z mieszkańcami tego osiedla. Filia systematycznie udostępnia przestrzeń na spotkania samotnych mieszkańców osiedla na wigilii organizowanej w ZSGS przez Radę Osiedla Kormoran.
- Abecadło: spotkania dzieci w wieku 2-3 lat z rodzicami - Bajkoteca Malucha. Zajęcia odbywały się w trzech grupach (20 osób każda). Po południu dla dzieci w wieku przedszkolnym uczestniczą w cotygodniowe spotkania w Książkowej Krainie, które rozwijają wyobraźnię i zainteresowania literackie przedszkolaków. Dla dzieci powyżej 6 roku życia skierowane były zajęcia z cyklu Sztuczki ze Sztuką rozwijające kreatywność i zdolności artystyczne dzieci. Od września 2019 biblioteka Abecadło stała się miejscem regularnych zbiórek dziewczęcej drużyny harcerskiej. Łącznie w roku 2019 odbyło się w bibliotece Abecadło 191 cyklicznych spotkań, w których uczestniczyło 3726 osób.
- Planeta11: w bibliotece regularnie odbywają się kawiarenki językowe, spotkania szachowe, spotkania miłośników psychologii, fanów gier bitewnych i RPG, spotkania klubu filmowego.
- Filia nr 12: cotygodniowe spotkania miłośników głośnego czytania, zajęcia plastyczne i literacko-plastyczne dla dzieci.
- Filia nr 13: Akademia Rękodzieła, Klub Trzynastkowych Moli Książkowych
- Filia nr 16: spotkania dla dzieci nieuczęszczających do przedszkola, popołudniowe zajęcia plastyczne i kółko teatralne.
- Filia nr 18: spotkania Klubu Mam.

Zaangażowanie biblioteki w działalność grup spotykających się w filiach wiąże się z udostępnianiem przestrzeni lokalowej, promowaniem spotkań, prezentowaniem efektów działań oraz pozyskiwaniem nowych osób z pasjami i niepowtarzalnymi umiejętnościami. Biblioteka dba też o literaturę, pomocną w poznawaniu wiedzy dotyczącej przedmiotu spotkań. Tematyka spotkań i ich przebieg to często efekt wspólnej pracy bibliotekarzy i uczestników.

Oferta MBP dla osób niepełnosprawnych i seniorów.

Misją Miejskiej Biblioteki Publicznej jest posiadanie oferty usług dostępnej dla jak największej grupy odbiorców, w tym również osób niepełnosprawnych, posiadających trudności z poruszaniem oraz seniorów. Poniżej przedstawiamy specjalną ofertę poszczególnych filii bibliotecznych oraz przykłady współpracy z instytucjami wspierającymi osoby niepełnosprawne:

- Filia nr 2: Współpraca z Ośrodkiem Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej, z Domem Dziennego Pobytu „Nasz Dom”. Obsługa osób niepełnosprawnych „Książka do domu”.
- Multicentrum: regularnie współpracuje z lokalnymi instytucjami specjalistycznymi m.in. Ośrodek Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych, Wojewódzki Szpital Lecznictwa Psychiatrycznego, Zespół Placówek Edukacyjnych, Warsztaty terapii zajęciowej, Świetlica Terapeutyczna nr 1 w Olsztynie, Wojewódzki Szpital Dziecięcy w Olsztynie. Ponadto placówka współpracuje z Jarocką Akademią Trzeciego Wieku, Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim. Prowadzi kursy komputerowe i język angielski, skierowany do dorosłych w wieku 50+. Placówka przystosowana jest do obsługi grup specjalnych użytkowników, w tym osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.
- Filia nr 5: stała współpraca z Zespołem Placówek Edukacyjnych w Olsztynie w skład którego wchodzi: Przedszkole Specjalne nr 11, Przedszkole Integracyjne nr 25, Szkoła Podstawowa nr 4 i XV Liceum Ogólnokształcące; dzieci i młodzież z tych placówek bierze udział w lekcjach bibliotecznych, wycieczkach do biblioteki.
- Filia nr 6: prowadzenie zajęć dla niepełnosprawnej ruchowo i umysłowo młodzieży z Zespołu Placówek Edukacyjnych. Obsługa niepełnosprawnych czytelników poprzez dostarczanie książek do domu przez bibliotekarzy oraz za pośrednictwem opiekunek.
- Filia nr 9. Świadczenie usługi "Książka na telefon", współpraca ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno Wychowawczym, którego wychowankowie w ramach przysposabiania do pracy dostarczają książki wybranym Czytelnikom. Usługę dostarczania książek świadczone jest na życzenie osób, które znalazły się w trudnej życiowej sytuacji i chwilowo lub na stałe nie mogą opuszczać domu. Współpraca ze Stowarzyszeniem Żółty Szalik, grupą seniorów, która zrealizowała wspólnie z filią nr 9 następujące inicjatywy: Zapal znicz na nieznanym grobie oraz Tele Czytanki z Mikołajem.
- Biblioteka Abecadło współpracuje ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Nieśłyszących w Olsztynie. Dzieci z Ośrodka przychodzą do placówki na zajęcia tematyczne, warsztaty z wykorzystaniem komputerów. Abecadło odwiedzają również dzieci z Zespołu Placówek Edukacyjnych w Olsztynie (dzieci z autyzmem, niepełnosprawnościami

sprzężonymi) uczestniczą w głośnym czytaniu, zajęciach regionalnych, warsztatach plastycznych).

- Planeta11 posiada podjazd dla wózków inwalidzkich, dostosowana toaleta oraz przestrzeń na swobodne przemieszczanie. Biblioteka posiada stanowisko komputerowe ze specjalistycznym oprogramowaniem dla osób niedowidzących i niewidomych (JAWS i MAGIC). Poza tym czytnik Optelec Clear Reader i dwie lupy elektroniczne. W zbiorach jest również kilka książek pisanych Braillem. Filia prowadzi usługę dostarczania zbiorów dla osób niepełnosprawnych do domu. Planeta 11 współpracuje z fundacją Szansa dla niewidomych oraz Warmińsko-Mazurskim Sejmikiem Osób Niepełnosprawnych. W ramach współpracy w minionym roku odbyło się kilka pokazów filmów z audiodeskrypcją dla grup zorganizowanych oraz prezentacja naszego oprogramowania.
- Filia nr 12: spotkania z książką i audiobookiem z udziałem seniorów pobytu dziennego DPS Kombatant oraz obsługa niepełnosprawnych czytelników poprzez dostarczanie książek do domu.
- Filia nr 16: Współpraca ze Środowiskowym Domem Samopomocy „Ariadna”

W 2019 r. kontynuowana była współpraca ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie oraz Rady Olsztyńskich Seniorów, w ramach której realizowany był projekt „Tydzień Seniora” organizowany z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Starszych. Podczas „Tygodnia Seniora” zrealizowano atrakcyjną ofertę imprez kulturalnych i edukacyjnych dla osób w wieku 60+, które aktywizowały seniorów i zwiększały poziom ich uczestnictwa w ofercie Miejskiej Biblioteki Publicznej.

Podsumowując w 2019 r. Miejska Biblioteka Publiczna zorganizowała 101 imprez o charakterze integracyjnym i działania o charakterze aktywnej edukacji, skierowane do osób niepełnosprawnych, w których wzięło udział 1212 uczestników (nie wliczając działań organizowanych w ramach Tygodnia Seniora).

WSPÓŁPRACA I PROJEKTY

V. Współpraca i projekty.

Miejska Biblioteka Publiczna w Olsztynie podejmuje duży wysiłek w zdobywaniu dodatkowego, pozabudżetowego wsparcia na realizację celów statutowych. W ubiegłym roku dzięki pozyskanym dotacjom oraz współpracy z różnymi partnerami MBP zdobyła dodatkowe środki finansowe w wysokości 453 236 zł. W wymienionej kwocie uwzględniona jest dotacja w ramach Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego w wys. 300 tys. zł, przeznaczona na realizację zadania pn. „Olsztyński Teatr Tańca. Prolog”. Podobnie jak w poprzednich latach MBP uzyskała dotację Biblioteki Narodowej na zakup nowości czytelniczych, w 2019 r. była to kwota w wysokości 64 438 zł. Wsparcia udzieliła również Gmina Olsztyn przekazując dotacje celowe na organizację przedsięwzięć kulturalnych na kwotę 12 000 zł., na projekty: „Dyktando w Planecie 11”, „Narodowe Czytanie” oraz „Dni Kultury Niemieckiej”. Biblioteka otrzymała ponadto środki od organizatora w wysokości 12 300 na zakup klimatyzatorów oraz nowego systemu alarmowego do filii nr 6. Gmina Olsztyn przekazała również nagrody o wartości 3 047 zł, (telewizor i 2. wieże stereo), w Konkursie Wewnętrznym Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie, którego celem było docenienie filii MBP za wkład i zaangażowanie w promocję czytelnictwa i rozwoju na rzecz instytucji, poprawa komfortu pracy z czytelnikiem i rozbudzenie motywacji do dalszego rozwoju zawodowego. Laureatami konkursu zostały filie: Planeta11, Abecadło oraz filia nr 9.

Dużym wsparciem w realizacji misji biblioteki jest udana współpraca ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie, dzięki któremu otrzymaliśmy dodatkowe wsparcie o wartości 74 748 zł. (nowości książkowe o wartości 30 748 zł. oraz realizacja projektów kulturalnych z działaniami wycenionymi na 44 tys. zł).

Nie wykazujemy w tym miejscu korzyści jakie Biblioteka zdobywa na co dzień dzięki np. darom czytelników, ale zwracamy uwagę na te działania, które dzięki kreatywności i przedsiębiorczości pracowników MBP prowadzą do bardzo znaczącego wsparcia finansowego i poszerzenia zakresu usług instytucji.

Poniższa tabela prezentuje projekty których realizacja była możliwa, dzięki pozyskaniu środków poza dotacją podmiotową Biblioteki.

Nazwa projektu	Budżet projektu		Źródła finansowania	Krótki opis: realizatorzy, cel grupa docelowa, podstawowe działania, efekty.
	ogółem	dotacja		
Pracownia baśni i legend	16 500 zł	14 000 zł	Gmina Olsztyn	Projekt „Pracownia Baśni i Legend” realizowany w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie, był kontynuacją cieszącego się dużym zainteresowaniem projektu pt.

				„Pracownia Literacka” realizowanego w 2018 roku ze środków Samorządu Olsztyna, który stanowił propozycję stworzenia na literackiej mapie Olsztyna nowej przestrzeni do realizacji działań kulturalnych. Projekt „Pracownia Baśni i Legend” to również interdyscyplinarne wydarzenie, które poprzez organizację działań edukacyjnych o wysokich walorach artystycznych, historycznych i społecznych miało na celu budowanie tożsamości lokalnej. W ramach projektu zorganizowano 6 warsztatów (ok. 140 uczestników): - Jak opowiadać Baśnie (prowadzenie: Mateusz Świstak) - Z warmińskich pól i łąk (2 warsztaty, prowadzenie: Kamila Radzimińska- Arczak) - Patroni naszych ulic (prowadzenie: Aleksandra Dobies, Katarzyna Masiewicz) - W slangu młodzieżowym (prowadzenie: Aleksandra Dobies, Kamil Iwańczyk) - Warsztaty teatralne (prowadzenie: Ewa Romejko, Małgorzata Karpiesiuk) Zgodnie z harmonogramem projektu zorganizowano również spotkanie upamiętniające twórczość Marii Zientary-Malewskiej, najwybitniejszej postaci związanej z kulturą Warmii i Mazur. Wydarzenie poprowadziła Ewa Zdrojkowska, dziennikarka Radia Olsztyn. Do udziału w wydarzeniu zaprosiliśmy Marię Surynowicz, bratanicę poetki (ok. 30 uczestników). Zorganizowano również Benefis Teatru Form Niezależnych Korzunowicz z okazji 25-lecia Teatru oraz 35-lecia pracy artystycznej (ok. 130 uczestników). Dzięki środkom finansowym z projektu oraz współpracy Stowarzyszenia z Miejską Biblioteką Publiczną wydano książkę pt. „Czytuś w świecie warmińskich baśni”, autorstwa Anny Mikity, z ilustracjami Kamila Iwańczyka.
--	--	--	--	--

Piosenka potrzebuje tekstu	10 100 zł	8 000 zł	Gmina Olsztyn	Działanie zostało zrealizowane w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie. Podstawowym celem projektu było stworzenie i zaprezentowanie mieszkańcom Olsztyna rozpoznawalnego medialnie cyklu spotkań autorskich skupionych na wartości literackiej tekstu piosenek. Głównymi działaniami były trzy spotkania autorskie z muzykami i autorami tekstów: Markiem Piekarczykiem, Bartoszem Krusznickim i Tomaszem Organkiem. Z trzech zorganizowanych wydarzeń największy sukces odniosły spotkania z Markiem Piekarczykiem i Tomaszem Organkiem, które zgromadziły wspólnie ok. 380 odbiorców.
Festiwal Planeta Umiejętności	5000 zł	4000 zł	Gmina Olsztyn	Działanie zostało zrealizowane w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie. Celem projektu było zorganizowanie w bibliotece multimedialnej Planeta 11 otwartego wydarzenia: „Festiwal Planeta Umiejętności” skierowanego do młodzieży i dorosłych z Olsztyna i województwa warmińsko-mazurskiego w wieku 15-28 lat. Najważniejsze działania to: Wykład i warsztaty z Gwary warmińskiej. Uczestnicy mogli poznać zwyczaje, tradycje i obrzędy Warmiaków i Mazurów oraz samemu spróbować praktycznej nauki gwary. Było można też zobaczyć ludowe stroje warmińskie. Krajobraz warmiński w obiektywie - warsztaty fotografii krajobrazowej, „Krajobraz warmiński w obiektywie”. Warsztaty były skierowane do amatorów. Pierwszego dnia odbył się wykład z podstaw fotografii, przykłady zdjęć, dyskusja o roli światła w fotografii krajobrazowej oraz specyfika krajobrazu warmińskiego. Część praktyczna odbyła się

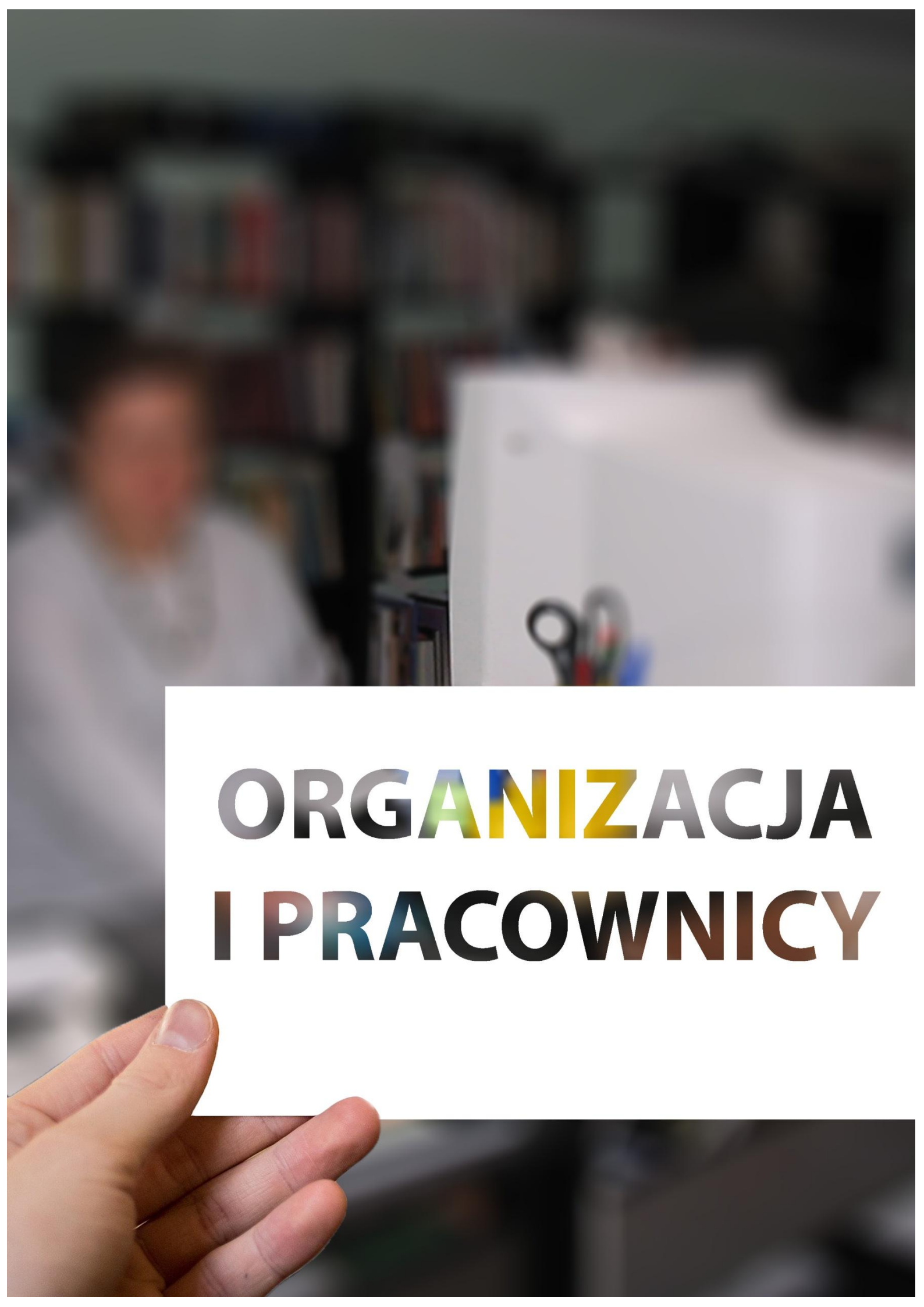
				w plenerze. Warsztaty „Podstawy są najtrudniejsze, czyli fotografia w pigułce.” Podczas zajęć poruszone zostały zagadnienia techniki zdjęcia, zasad kompozycji obrazu, foto-edycji oraz elementów cyfrowej obróbki graficznej i archiwizacji. Finałowy wernisaż podsumowujący i prezentujący dokonania trwających wcześniej warsztatów odbył się w dniu 30 listopada. Podczas podsumowania zostały wyświetlone wszystkie zdjęcia zrealizowane w plenerze oraz podczas zajęć praktycznych. Stworzono wystawę fotografii zrealizowanych przez uczestników projektu.
Literackie miejsca Warmii i Mazur	7 000 zł	5 000 zł	Gmina Olsztyn	Zadanie dotyczy działań związanych z wydaniem książki autorstwa Ewy Zdrojkowskiej pt. "Literackie miejsca Warmii i Mazur". Zadania wydania publikacji podejmuje się Stowarzyszenie Przyjaciół MBP w Olsztynie we współpracy z Miejską Biblioteką Publiczną w Olsztynie oraz wybranym wydawnictwem, które zapewni odpowiednią jakość publikacji. W 2019 r. pozyskane zostały środki na pierwszy etap przedsięwzięcia tj. przygotowanie do druku. Wykonane zostały następujące działania: -prace autorskie związane z przygotowaniem tekstu do publikacji, - redakcja tekstu, - opracowanie wydawnicze tj. opracowanie graficzne i skład tekstu. W 2020 r. podjęte zostaną działania w celu ostatecznego wydania publikacji. W swojej książce Ewa Zdrojowska, przedstawi krajobraz literacki naszego regionu, ukazując sylwetki takich twórców jak: I. Krasicki, K. I. Gałczyński, J. G. Herder, I. Newerly, E. Wiechert, M. Kajka, A. Holz, M. Zientara-Malewska. "Literackie miejsca Warmii i Mazur" to pozycja, która poprzez pryzmat pisarzy tworzących na

				ziemiach Warmii i Mazur ukaże specyfikę naszego regionu – miejsca, będącego zetknięciem wielu kultur. Książka Ewy Zdrojkowskiej, ma szansę stać się cennym materiałem w obszarze edukacji kulturalnej oraz narzędziem promocji regionu.
Tydzień Seniora 2019	14 800 zł	13 000 zł		„Tydzień Seniora 2019” to kolejna edycja przedsięwzięcia organizowanego cyklicznie od 2016 r., przez Stowarzyszenie Przyjaciół Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie, Radę Olsztyńskich Seniorów oraz Miejską Bibliotekę Publiczną w Olsztynie, mającego na celu utworzenie dla osób w wieku 60+ atrakcyjnej oferty działań kulturalnych i edukacyjnych. Uroczysta inauguracja odbyła się w Państwowej Szkole Muzycznej I i II st. im. Fryderyka Chopina w Olsztynie dnia 19 października. Podczas imprezy odbył się koncert oraz zorganizowano konkurs wiedzy, który zakończył się rozdaniem nagród i dyplomów. Ponadto zrealizowano serię wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych: Miejsca realizacji poszczególnych działań to filie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie, Aquasfera, Państwowa Szkoła Muzyczna, CRS Ukiel, Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych w Olsztynie. Najważniejsze działania to: - Spacer nordic walking nad jeziorem, - „Racjonalne prawidłowe żywienie” - wykład, - warsztaty malarskie, - warsztaty komputerowe , - „Czym jest piwo?”- warsztaty piwowarskie, - Aktywność seniora – ćwiczenia gimnastyczne, - „Seksualność w cyklu życia człowieka” - wykład, - Spotkanie autorskie z Kazimierzem Sopuchem - poetą, pisarzem, socjologiem

				kultury, doktorem habilitowanym, emerytowanym profesorem Uniwersytetu Gdańskiego, - „Hortiterpia, czyli ogrodnictwo” - wykład, - spotkanie z podróżnikiem Jerzym Krasowskim, - spotkanie autorskie z Wojciechem Goljatem – siedmiokrotnym zwycięzcą Wielkiej Gry pt. „Który okres historii jest dla mnie najbardziej fascynujący?” - „Dom bez chemii” – spotkanie - warsztaty muzyczne, - spotkanie autorskie z Marcinem Margielewskim Zakończenie Tygodnia Seniora w Państwowej Szkole Muzycznej w Olsztynie (finał).
Zakup nowości wydawniczych.	216 438	64 438	MKiDN	Zakup nowości wydawniczych ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w ramach Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” Priorytet 1 - Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych
Synteza Sztuki	1500	1500	Fundacja Oczapowskiego	Ideą projektu było przekazanie wiedzy i uwrażliwienie na sztukę twórczości i życia Stanisława Moniuszki oraz zgłębienia wiedzy na temat improwizacji teatralnej. Grupą docelową były dzieci ze szkoły podstawowej w Olsztynie. W ramach warsztatów uczestnicy poznali technikę nagrywania wielośladowego w środowisku DAW, nawiązując do twórczości Stanisława Moniuszki, oraz zgłębili tajniki improwizacji teatralnej ćwiczyli m .im lustro czyli odbicie ruch partnera , wprawki dykcyjne w określonym rytmie.
Operowy zawrót głowy	3350	3350	Fundacja Oczapowskiego	Celem projektu było zachęcenie i oswojenie uczestników warsztatów ze sztuką operową, Nawiązując do opery "Straszny cyfrowy dwór". Uczestnicy mieli za zadanie stworzyć projekt scenografii

				sceniczej do danej opery, wykorzystując technikę kolażu. Tworzyli zjawy i duchy z wykorzystaniem warstw i przezroczystości w programie graficznym. W drugiej części warsztatów uczestnicy zapoznali się ewolucją zegara. Poznali m. in. budowę i zasady działania zegara słonecznego, badali ruch wahadła fizycznego przy pomocy rejestratora Multilogo PRO, budowali zegar z klocków K'nex.
Sponsoring	1200	1200	Indykpol	Na mocy umowy z MBP, Indykpol SA, jako Fundator zobowiązuje się przekazywać na rzecz biblioteki co miesiąc kwotę 100 zł. na książki dla dzieci do filii nr 9.
Wsparcie od Stowa-rzyszenie Przyjaciół MBP w Olsztynie.	30748,38	30748,38	SPMBP	SPMBP przekazuje Bibliotece książki zakupione ze środków pozyskanych za pośrednictwem zbiorów publicznych, prowadzonych w filiach MBP.
„Olsztyński Teatr Tańca. Prolog”	300 000	300 000	OBO	Gmina Olsztyn podpisała z Miejską Biblioteką Publiczną umowę na realizację zadania pn. „Olsztyński Teatr Tańca. Prolog”, którego budżet wynosił 300 tys. zł. Projekt „OTT.Prolog” to działania mające na celu pokazanie mieszkańcom Olsztyna i województwa sposób funkcjonowania zawodowego teatru tańca, poprzez realizację programu artystycznego zakładającego powstanie 3 spektakli realizowanych przez profesjonalnych twórców, stanowiących bazę repertuaru przyszłego Olsztyńskiego Teatru Tańca. MBP realizowała ten projekt w porozumieniu z Fundacją Tańca i Sztuki ARToffNIA, która przygotował i wystawiła 3 premierowe spektakle: „Nie-Uprzejmość w Operze”, „Poruszony Las”, „Nienasycenie”. Partnerem projektu było również Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych w Olsztynie, w którym odbyły się premiery przedstawień.

„Dzieci i Seniorzy Razem – Plac Zabaw i Biblioteka łączą pokolenia – Os. Podleśna”	8 000	8 000	OBO	W ramach środków z Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego dokonano zakupu audiobooków za kwotę 8 000 zł do filii nr 12, przy ul. Wrocławskiej 2, było to jedno z działań większego projektu, pt.: „Dzieci i Seniorzy Razem – Plac Zabaw i Biblioteka łączą pokolenia – Os. Podleśna”.
---	-------	-------	-----	---

A hand is holding a white rectangular card in the foreground. The background is a blurred image of a library or office, showing bookshelves and a person in the distance. On a desk in the background, a pair of scissors and some papers are visible.

ORGANIZACJA I PRACOWNICY

VI. Organizacja i pracownicy.

Liczba zatrudnionych pracowników i etatów.

W dniu 31 grudnia 2019 r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Olsztynie zatrudnionych było 92 pracowników (86,25 etatów), w tym:

- 81 pracowników zatrudnionych w pełnym wymiarze godzin (w tej grupie 4 osoby przebywały na urlopie wychowawczym),
- 11 pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze godzin.

Pracownicy byli zatrudnieni na podstawie umów o pracę:

- na czas nieokreślony – 78 osób,
- na czas określony – 14 osób.

W roku 2019 zawarto 30 umów cywilnoprawnych (10 umów zleceń, 20 umów o dzieło).

W 2019 r. odbył się jeden staż w ramach projektu „Praktyka dla praktyka” była to wymiana pracowników pomiędzy MBP, a Miejską Biblioteką Publiczną w Gdyni, umowa dotyczyła realizacji job shadowingu, (5 dni). Praktyki odbyło 2 studentów UWM (razem 70 godz.), zakres prac praktykantów obejmował: pomoc w obsłudze czytelników i porządkowaniu zbiorów, zgodnie z programem praktyk. W 2019 r. podpisana była jedna umowa wolontariatu na okres roku, w ramach której udzielana była pomoc w obsłudze czytelników, organizacji wydarzeń oraz porządkowaniu księgozbioru w filii nr 12.

Struktura zatrudnienia wg stanowisk pracy i pełnionych funkcji (stan na 31.12.2019r.)

	Stanowiska	Liczba osób	Liczba etatów
1.	Dyrektor, zastępca dyrektora	2	2,00
2.	Główny księgowy	1	1,00
3.	Kierownik administracyjny	1	1,00
4.	Stanowiska bibliotekarskie:	65	62,25
	• starszy kustosz	22	22,00
	• kustosz	9	8,50
	• starszy bibliotekarz	9	8,50
	• bibliotekarz	9	8,75
	• młodszy bibliotekarz	16	14,50
5.	Pracownicy zatrudnieni na samodzielnych stanowiskach oraz administracyjno-biurowi i Dział Promocji	11	10,25
6.	Pracownicy obsługi	12	9,75
	Razem:	92*	86,25*

*w tym 1os./1et. na urlopie wychowawczym

Liczba pracowników i zmiany kadrowe.

Na przestrzeni ostatnich pięciu lat liczba pracowników Miejskiej Biblioteki Publicznej ulegała zmianom: w 2015r.: 94 pracowników, 88 etatów, w roku 2016 odnotowaliśmy spadek liczby pracowników (89 pracowników, 85,5 etatów), w 2017 ponowny wzrost (93 pracowników, 89,5 etatów), na koniec 2018 roku niewielki spadek (91 pracowników, 86,25 etatów) a na koniec 2019 roku: 92 pracowników, 86,25 etatów, czyli podobnie, jak w roku 2018.

Płynność kadr w Miejskiej Bibliotece Publicznej jest niewielka. Wynika z czynników obiektywnych takich, jak nabywanie przez pracowników prawa do emerytury, ale również z niskich zarobków, które sprawiają, że pracownicy (głównie młodzi) rezygnują z zatrudnienia w Miejskiej Bibliotece Publicznej. Na ich miejsce zatrudniane były nowe osoby.

Rozwój kompetencji.

Oferta zajęć organizowanych w bibliotece jest regularnie dopasowywana do zmieniających się oczekiwań czytelników. Determinuje to konieczność rozwoju wiedzy i umiejętności bibliotekarzy, którzy stają w obliczu nowych wyzwań. Dotyczy to zarówno kompetencji z zakresu wykorzystywania nowej technologii, jak i umiejętności umożliwiających tworzenie ciekawych i wartościowych merytorycznie zajęć dla różnych grup odbiorców. Ze względu na ograniczone środki finansowe pracownicy MBP korzystają w większości z bezpłatnej oferty szkoleń oferowanej przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Olsztynie. Szkolenia proponowane przez WBP to bogaty zestaw zajęć uwzględniający współczesne trendy w bibliotekarstwie, będący cennym wsparciem w doskonaleniu kadry pracowniczej. Każde szkolenie, w którym uczestniczyli bibliotekarze przyczynia się do zmian w jakości usług oferowanych przez Bibliotekę.

W 2019 r. 37 pracowników MBP uczestniczyło w 39 szkoleniach, które łącznie trwały 269 godzin. Biorąc pod uwagę różnorodność oferty współczesnej biblioteki publicznej, można stwierdzić, że bibliotekarze są jedną z nielicznych grup zawodowych, która musi rozwijać swoje umiejętności wyjątkowo wszechstronnie. Bibliotekarze na bieżąco poszerzają swoją wiedzę nt. nowości wydawniczych, poznają literaturę obcojęzyczną, rozwijają umiejętności interpersonalne pozwalające prowadzić zajęcia grupowe i indywidualne, poszerzają wiedzę z zakresu kultury: muzyki, teatru, sztuk wizualnych, uczą się obsługi nowoczesnego sprzętu multimedialnego i oprogramowania, rozwijają umiejętności wykorzystywania mediów społecznościowych w promocji działalności bibliotecznej.

Coraz bogatsza oferta kulturalna i edukacyjna Miejskiej Biblioteki Publicznej ma swoje źródło w doskonale pracującym, kreatywnym zespole pracowników. Zasoby kadrowe MBP, to jej największe bogactwo, które pomaga rekompensować doskwierający brak środków finansowanych potrzebnych do realizacji ambitnej misji nowoczesnej instytucji kultury, jaką jest Miejska Biblioteka Publiczna w Olsztynie.